

Hvad er aflad?

Hvis man gjorde noget forkert i middelalderen, skulle man have tilgivelse af kirken.

Man kaldte det at få *aflad*, som betød, at man fik tilgivelse for det, man havde gjort forkert (den synd man havde begået).

Det kostede noget.

Katolikkerne mente, at når man havde syndet, skulle man bekende det for sin præst, som så kunne give en syndernes forladelse. På den måde havde man fået Guds tilgivelse for synden, og man undgik at lide den evige straf i Helvede for den.

Afladens historie

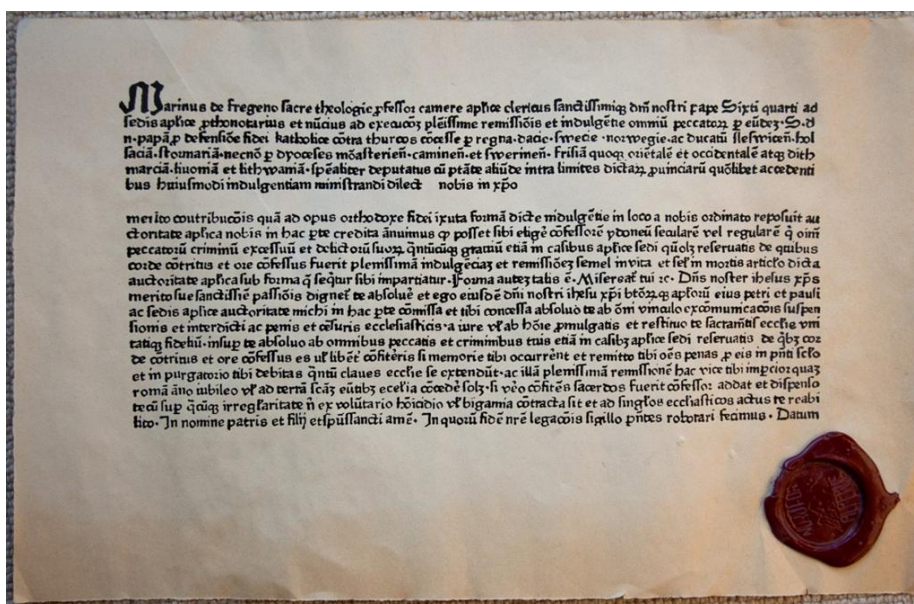
Afladen opstod omkring 1035. Der blev givet aflad til folk, der besøgte eller gav bidrag til bestemte kirker i Nordspanien og Sydfrankrig. I 1517 begyndte Martin Luther at kritisere kirken, fordi man solgte afladsbreve.

Denne form for aflad blev i Danmark afskaffet med reformationen¹ i 1500-tallet. Aflad eksisterer stadig i den katolske kirke i dag, men den spiller slet ikke samme store rolle, og man kan ikke længere købe afladsbreve.

Hvordan virkede afladen, og hvad kostede den?

Prisen på aflad kunne være forskellige ting. Det kunne fx være at hjælpe de syge og

svage, bede eller få præsten til at gå i forbøn for en. En anden god gerning, som gav aflad, var at tage på korstog. Dronning Dagmars mand, Valdemar Sej, drog på korstog flere gange. Man kunne også købe et afladsbrev, som gjorde straffen i Skærsilden mindre. Hvis man ikke købte aflad, fik man en hårdere straf i Skærsilden.

¹ Reformationen angiver overgangen fra katolicisme til protestantisme i Nordeuropa.

”Når pengene i kisten klinger/straks sjælen af Skærsilden springer”

I middelalderen mente man, at man kunne trækkes ud af Skærsilden² og op i himlen ved at gøre gode gerninger. Middelalderens menneske var meget bange for at komme i Skærsilden og ville næsten gøre hvad som helst for at forkorte den pinefulde tid der, og det benyttede kirken sig af ved at indføre afladsbetaling på den ene eller den anden måde.

Korstogsaflad

Deltagerne i det Første Korstog (1096-1099) blev lovet aflad, hvis de drog af sted "ikke for ære eller penge, men for hengivenhed til troen alene".

I begyndelsen var korstogsafladen kun for dem, der personligt tog af sted og satte livet på spil. Men senere kunne man også få aflad, hvis man gav penge eller udrustning til dem, der skulle på korstog. De, der gav penge, fik dog ikke fuld aflad sådan som dem, der selv tog af sted.

Senere gjaldt afladen også, hvis man sendte en stedfortræder til korstoget. Hvis man selv var for gammel, eller af andre grunde ikke kunne kæmpe i korstoget, kunne "den gamle mand" få fuld aflad, hvis han betalte "den unges" tjeneste i 2 år, og "den unge" fik også fuldt aflad.

Som I kan se, var der mange måder at opnå aflad på, nogle mere fair end andre.

² I middelalderen mente man, at sjælen skulle renses i Skærsilden. Straffen for ens synder, der ikke var blevet tilgivet via syndsforladelse og aflad på jorden, blev i Skærsilden 10 gange så lang! Alvorlige synder som mord, hor og tyveri blev i det jordiske liv straffet med 7 år - men blev til 70 år i Skærsilden, hvis de ikke var blevet sonet inden man døde. Folk levede i evig frygt for Skærsilden. Frygten forhindrede mange mord og overfald og hjalp til med at lovene blev overholdt. Men det gav samtidig kirken en uhyggelig magt til at styre mennesker.